

Ana Blandiana, entre viure i escriure

quaderndelesidees.press/ana-blandiana-entre-viure-i-escriure/

11 de novembre de 2024

«A mi no em queda una altra opció que triar entre viure i escriure», afirma Ana Blandiana a *Encaparrada il·lusió*, un dels textos inclosos a *La por de la literatura* (AdiA Edicions – Cafè Central), un recull d'assajos de la poeta romanesa seleccionats i traduïts per Corina Oproae, del qual aquest 2024 se n'ha publicat la tercera edició.

En aquesta frase hi ha un posicionament intel·lectual, tant en l'àmbit del poètic com en l'àmbit del transcendent, respecte de l'escriptura per part d'Ana Blandiana, que ja es manifesta al text que obre el recull, *Autobiografia*:

«Confesso que no em podria imaginar a mi mateixa sense llegir, però no em seria gaire difícil imaginar-me llegint després de morta. Avanço dins d'un món bastit de llibres, a través de ciutats vorejades de volums i de cambres afaïçonades amb llibres; estic tancada entre murs construïts amb incunables, em persigno en catedrals bastides amb palimpsests...»

Cal recordar dos aspectes significatius en la biografia d'Ana Blandiana, nom de ploma d'Otilia Valeria Coman, nascuda a Timisoara, Romania, l'any 1942. Ana Blandiana era la filla d'un sacerdot ortodox que va ser pres polític: aquesta circumstància va determinar tant el seu posicionament polític, social i cultural com la seva vida espiritual.

«Sempre he pensat que la poesia no ha de brillar, sinó que ha d'il·luminar», diu Ana Blandiana, recent guanyadora del premi Princesa d'Astúries de les Lletres 2024. Hi estic d'acord. Amb la seva potència generadora de sentit, la poesia no hauria d'enlluernar —aquest desig i

Picasso. Imatge d'Imanol Buisan

posada en escena són fruits de la vanitat de l'artista— sinó que hauria d'il·luminar els racons foscos del cor i de la ment, despertar-los.

Ana Blandiana, que va començar a escriure molt jove, als disset anys, i va publicar el seu primer llibre de poemes l'any 1964, va convertir-se en una icona de la resistència contra la dictadura de Ceaucescu. Profundament romanesa i encarnada en tants horrors, la seva poesia i pensament són profundament universals i morals: el seu instint vers l'absolut s'expressa de manera diàfana com només ho pot fer una ànima transparent. La seva projecció mental en aquest nivell transcendent que podríem anomenar cel, per donar-li una categoria tan religiosa com poètica, es mostra en aquestes paraules: «Mai no m'he permès jugar amb les paraules, perquè he somiat sempre un text amb molts nivells, perfectament intel·ligibles, autònoms i diferents, com les parets medievals pintades amb paisatges on, des de diversos angles, es revelen figures de sants».

L'imaginari present en aquest fragment parla de l'escriptura no només com un ofici, sinó, tal com jo ho entenc, també com la resposta a una crida expressada en els diferents nivells de la realitat humana: «Havent entès aviat que no és escriptor el que escriu, sinó el que s'expressa a través de l'escriptura...», «No impressionar, sinó ser en l'escriptura», dirà en un altre moment.

Ana Blandiana reflexiona sobre la vocació «implacable», no s'està de dir-ho, ja que des d'una posició materialista hi ha poetes que s'afirmen en contra de la inspiració. Blandiana parla del poeta com d'algué que «accepta el destí diví imposat pels déus despietats» en una frase magnificada per la llum de la vocació implacable. Ningú no pot negar el seu destí sense trair-lo, ens ve a dir, i va més enllà quan argumenta que «la vocació s'assembla a l'or que s'ha de provar amb les dents». La crida imperiosa, la vocació així entesa, és una resposta a allò que ens sobrepassa i, com l'amor, diu l'escriptora, «la poesia és una força que ve a viure dins teu» tant si t'agrada com si no. I prou que Blandiana n'ha tastat la duresa i també la inconveniència, del testimoni de la veritat, que sempre molesta al poder perquè el qüestiona a la vista de la destrossa i dels horrors del món, de la por i de la lluita per sobreviure, ja sigui enmig de guerres, exilis, o de la repressió d'una dictadura de la qual Blandiana es va haver de defensar per ella i pels altres a través de la poesia.

Si t'ha agradat aquest article i vols rebre un butlletí amb els nous articles que publiquem envia'ns el teu correu electrònic i et subscriuràs a la Newsletter de Quadern.

Quadern de les ideesCapital Natural

He llegit i acceptat les condicions establertes en l'[avis legal i política de privacitat](#).

Teresa Costa-Gramunt

Esriptora. De formació humanista: belles arts, disseny gràfic, psicologia, grafologia, cultures orientals i simbologia. Des del 1990 es dedica a la creació literària. Ha publicat més de quaranta llibres entre assaigs, narracions, llibres de viatges, poemes i prosa poètica. Col·labora amb articles literaris i d'opinió en diversos mitjans. Premiada en [...]

[Llegir més](#)